

МЕДИА МОНИТОРИНГ

07 СЕПТЕМВРИ 2022 г.

Членна:

Източник: МОСВ

Заглавие: МОСВ проверява nereкултивирани 8 депа за битови отпадъци, включени в наказателната процедура срещу страната ни

Линк: <https://www.moew.government.bg/bg/mosv-proveryava-nerekultiviranite-8-depa-za-bitovi-otpaduci-vklyucheni-v-nakazatelната-procedura-srestu-stranata-ni/>

Текст: Министерството на околната среда и водите проверява напредъка по изпълнение на проектите за техническа рекултивация на последните 8 стари депа за битови отпадъци. Те са в общините Бяла (Варненско), Перник, Велинград, Дупница, Пирдоп, Бобошево, Кочериново и Кърджали.

В началото на август министърът на околната среда и водите Росица Карамфилова се срещна с кметовете заради забавената рекултивация на старите общински депа. МОСВ изиска от общините график на дейности и започна ежеседмични проверки.

След проверки на място от служители на МОСВ на депата в Перник, Дупница и Бобошево, е установено, че и на трите депа има съществена мобилизация и напредък при реализиране на строителните дейности.

За депото в Перник, независимо от неблагоприятните метеорологични условия през последните дни и обилните дъждове, има напредък, който съответства с представения пред МОСВ график. На депото в Бобошево строителят е осигурил необходимата техника, теренът е равнинен, което позволява да се работи с добри темпове. На депото в Дупница са осигурени техника и работници, като дейностите се изпълняват при добра организация и по график.

Инспекция на депото във Велинград установи, че се работи по довършителни дейности, като поетия ангажимент от страна на общинското ръководство е за финализиране на дейностите по техническата рекултивация към средата на месец Септември.

На депото в Бяла (Варненско) работата на терен е приключена и вече има издаден акт обр.15 за изпълнена техническа рекултивация.

Проверката на общинското депо в Кърджали установи напредък при предвидените строително-монтажни работи (СМР), които се изпълняват според поетия от общината ангажимент. За депото в община Кочериново има разрешение за строеж от края на Август и има определена дата за стартиране на дейностите в рамките на следващата седмица. Забавяне е отчетено при стартиране на дейностите по изпълнение на рекултивацията на депото в община Пирдоп.

С редовните, ежеседмични проверки, ежедневната комуникация и създадената организация МОСВ цели да ускори процеса по довършване на рекултивацията на старите депа за битови отпадъци.. С усилията на местната власт дейностите трябва да приключат във възможно кратък срок без да се компрометира качеството на строителните работи.

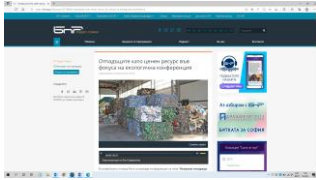
Преди година ЕК предупреди, че предстои страната ни да бъде изправена пред Съда на ЕС за заплащане на значителни по размер финансови санкции заради все още nereкултивирани 43 депа за неопасни отпадъци от общо 113, включени в наказателната процедура*. След завършването на техническата рекултивация на депото в Бяла към момента остават само 7 такива депа, за които България трябва да положи максимални усилия за приключването им, така че да бъде намален размерът на санкциите.

Рекултивациите на 7 депа се финансират от Оперативна програма „Околна среда (ОПОС) 2014-2020 г.“, а депото в Кърджали с общинския бюджет.

Източник: БНР

Заглавие: Отпадъците като ценен ресурс във фокуса на екологична конференция

Линк: <https://bnr.bg/sofia/post/101700831/otpadacite-kato-cenen-resurs-vav-fokusa-na-ekologichna-konferencia>

Текст: В латвийската столица Рига се проведе конференция на тема "Ненужни отпадъци или Ценни ресурси". Репортерът на БНР Яна Спиридонова разказа повече подробности за събитието.

Reloop Platform възприема депозитните системи за опаковки от напитки като неразделна част от устойчивото управление на отпадъците. Това е важен модел на кръговата икономика за такива ресурси. Програмата ще включва представяне на пунктовете за събиране на опаковки (ръчни и автоматизирани), както и преброителните и логистични центрове. По този начин могат да бъдат проследени отпадъците от момента, в който бъдат пуснати на пазара до съоръженията за рециклиране.

По думите на Спиридонова, от неправителствената организация Reloop Platform имат идея и визия за свят без замърсяване, където ресурсите ще останат такива, така че хората, бизнесът и природата да могат да процъфтяват заедно. За да постигнат всичко това, от НПО-то работят с правителствата, индустрията и обществото за да ускорят глобалния преход към кръгова икономика за всички ресурси.

"Съгласно европейското законодателство всички страни членки са задължени да достигнат над 50% събираемост на всички пластмасови опаковки през 2023 г., 77% до 2025 г. и съответно 90% до 2029 г.", сподели тя и допълни, че тези решения могат да помогнат на ЕС да стане климатично неутрален до 2050 г.

Повече подробности можете да чуете в звуковия файл.

Източник: [Profit.bg](https://profit.bg)

Заглавие: Нова технология улеснява извличането на златото от електронните отпадъци

Линк: <https://profit.bg/nova-tehnologiya-ulesnyava-izvlichaneto-na-zlatoto-ot-elektronnite-otpadatsi/>

Текст: Електронните отпадъци са най-бързо развиващата се категория твърди отпадъци в света. През 2019 г. в боклук са се превърнали 54 млн. тона устройства - с 21% повече, сравнено с пет години по-рано. Прости сметки показват, че горедолу се падат по 7 кг на всеки жител на планетата.

По прогнози към 2030 г. този показател ще достигне 74 млн. тона, което означава почти двукратен ръст за 16 години. Трябва да се отбележи, че преобладаващи в

боклука са телефони, лаптопи и телевизори, но в наши дни електроника може да се открие дори в маратонките, пише Forbes.

Най-много електронни отпадъци (почти 25 млн. тона) през 2019 г. са генерирани в Азия. Следват Америка и Европа (13 и 12 млн. тона съответно). Електронен отпадък се трупа и в Африка и Океания. Ако тя продължи да поевтинява, количеството ѝ ще нарасне бързо в бедните страни.

Една от причините за бързото натрупване на боклук е фактът, че мобилните устройства обикновено служат само няколко години. След това те стават негодни или не могат да се справят с растящите изисквания за бърза работа и памет. Тъй като ремонтът и обновяването на смартфона като цена са сравними с покупката на нов, то старият отива в кофата.

Преработка

През 2019 г. само 17% от електронните отпадъци са събрани и преработени. Всички останали са по сметищата или са изгорени в предприятия за боклук заедно със съдържащите се в тях злато, сребро, платина, мед и т.н.

Според консервативни оценки, сумарната стойност на металите в електронните отпадъци през 2019 г. достига до 57 млрд. долара. По данни на Международния валутен фонд, тази цифра превъзхожда номиналния БВП на 112 от 194 страни.

В момента в развиващите се страни процъфтява преработвателната индустрия. В търсене на скъпоценни метали хората ръчно разглобяват или надробяват електрониката и я горят. Във въздуха, водата, почвата и организма на самодейците попадат такива опасни вещества като живак и олово. Това са токсични елементи, които се отделят в околната среда от електрониката, трупаща се на сметищата. Често последните не са специално оборудвани полигони, а просто купчина боклуки някъде.

Защо електронните отпадъци са едновременно ценни и опасни, но почти не се преработват?

Тъй като преработката им е нерентабилна. Ако разделим 57 млрд. долара на 54 млн. тона, ще получим, че всеки килограм електронен отпадък съдържа ценни метали за около долар. При това себестойността на преработката на този килограм високотехнологично оборудване и с оглед всички екологични норми, по-скоро е още по-висока.

Експерти отдавна обсъждат какви финансови, юридически и организационни мерки са необходими, за да се поправи ситуацията. Един от ключовите механизми е чрез разширена отговорност върху производителя. Тя задължава него или вносителя на стоките да се погрижи за утилизацията или да плати за събирането ѝ. В един или друг вид тази концепция е приета в много страни по света, но се цели да покрие целия свят.

Друг ефективен път за масова преработка на отпадъците са новите технологии.

Философският камък?

Учени от Китай и Великобритания направиха важна стъпка в тази посока. Те са разработили проста и мащабируема технология за извличане на най-ценния компонент - златото, от електронните отпадъци.

Ключовият елемент на това ноу-хау е графенът или двуизмерният въглерод.

Съавтор на разработката е Андре Гейм, откривателят на графена, който получи Нобелова награда по физика за 2010 г. за откритието си (заедно с Константин Новоселов).

Графенът е плосък лист въглерод с дебелина един атом. Такава необичайна структура дава на материала уникални свойства, които се търсят в много области, от филтриране на вода до електроника от следващо поколение. Често групи от чужди атоми, включително кислород, са вградени по краищата на въглеродната решетка или вътре в нея. Тази форма на графен се нарича оксид. Графеновият оксид се произвежда с търговска цел повече от десетилетие.

Какво представлява новата технология?

Тя изглежда много проста. Електронните отпадъци се разтварят в киселина и лист от графенов оксид се потапя в този разтвор. Без никакви допълнителни реагенти, катализатори и консумация на енергия, златото се отлага върху графен. След това металът може да бъде изолиран чрез просто изгаряне на графена.

Един грам графен ви позволява да извлечете от разтвор, съдържащ 0,1, 1 и 10 части злато на милион, съответно 690, 1180 и 1850 мг злато. Забележимо освобождаване на благородния метал се наблюдава дори от разтвор от 10 части на трилион злато, което е сравнимо със съдържанието му в отпадъчните води.

Ако стар процесор се разтвори в киселина, не само златото ще бъде в разтвора, но и 13 други метала в концентрации от една до стотици части на милион. Върху графена ще се отложат не само 90% от съдържащото се в разтвора злато, но и 99% от калая, 53% от хрома, 52% от алуминия, 30% от калция, 26% от оловото, 7% от никела и 4% от медта.

От гледна точка на добиването на злато това са ненужни примеси. Калаят или алуминият например са твърде евтини, за да бъдат извлечени от чиповете. Поради това авторите донякъде усложняват технологията, като променят киселинността на разтвора. Те пробват два начина да направят това. Първият позволява да се извлекат 99% от златото в разтвора с леко извличане на мед и алуминий (по-малко от 3%). Вторият извлича 93% от златото и по-малко от 2% от никела. Останалите метали не са изолирани от разтвора.

Авторите подчертават, че при извличането на злато графенът превъзхожда другите материали както по отношение на селективността, така и по отношение на способността да извлича благородния метал от разтвори с ниска концентрация.

Източник: Offnews.bg

Заглавие: Повече от 90% от боклука в Тихия океан идва от 6 държави

Линк: https://nauka.offnews.bg/news/Novini/1/Poveche-ot-90-ot-bokluka-v-Tihia-ocean-idva-ot-6-darzhavi_188854.html

Текст: Голямото тихоокеанско петно от боклук представлява огромната пластмасова супа, плаваща в Северен Тихи океан, която обхваща милиони квадратни километри.

Екип изследователи от проекта "Почистване на океана" (The Ocean Cleanup) и Университета Вагенинген в Нидерландия се е заел да изясни какъв боклук се намира в Северното тихоокеанско боклукчийско петно (NPGP - Great Pacific Garbage Patch), откъде идва и кой е отговорен.

Данните, установени чрез вземане на проби и тестове, показват, че повече от 90% от идентифицируемите отпадъци, които се въртят в петното от боклук, идват само от 6 държави, като всички те са държави, занимаващи се интензивно с индустриален риболов. Резултатите са публикувани в Scientific Reports.

Предишни изследвания показват, че в северната част на Тихия океан има гигантски остров от боклук, който плава на върха на субтропичния океанска циркулация в северната част на Тихия океан. Учените изчисляват, че има десетки хиляди тонове боклук, най-вече от пластмаса, покриващ милиони квадратни километри.

В рамките на това ново проучване изследователите събират, сортират и изследват 6 000 парчета боклук от NPGP. Целта им е да открият източника на отпадъците. За тази цел са търсени думи, отпечатани върху отпадъците за идентифициране на езика или разпознаваеми символи например лого.

Изследователите установяват, че приблизително една трета от парчетата боклук са неидентифицируеми - те не могат да разберат за какви цели са служили или откъде са дошли. Те обаче установяват, че 26 % от уловените от тях отпадъци са свързани с риболовно оборудване. Установили са също, че пластмасовите шамандури и плувки съставляват около 3% от броя на намерените предмети, но заемат непропорционално голяма част от масата в NPGP - 21%.

Изследователите успяват да определят държавата на произход на 232 предмета, като най-голям е процентът на предметите от Япония - 33,6%. Следва Китай с 32,3%, следван от Южна Корея с 9,9%. Следващите в списъка са САЩ с 6,5%, Тайван с 5,6% и Канада с 4,7%.

Заедно тези шест държави представляват повече от 92 % от идентифицируемите отпадъци, открити в NPGP.

Изследователите също така изчисляват, че е 10 пъти по-вероятно боклукът в NPGP да произхожда от риболовни дейности, отколкото от дейности на сушата.

Авторите на проучването стигат до заключението, че всичките шест държави, които са на първо място в класацията, участват редовно в мащабни риболовни дейности.

Източник: Марица

Заглавие: Читател: Тонове ПВЦ отпадъци отплаваха по река Марица за Бяло море

Линк: <https://www.marica.bg/plovdiv/gradat/chitatel-tonove-pvc-otpadaci-otplavaha-po-reka-marica-za-bqlo-more>

Текст: Тонове ПВЦ отпадъци отплаваха по река Марица за Бяло море, пише ни читател.

"Вчера в раните часове приливната вълна от наводнението вдигна нивото на реката приблизително 90 см. От снимката не става ясно, но в реката плуваха тонове ПВЦ отпадъци в посока Бяло море. Ако се загледате в една посока за три секунди, може да преброите десетина опаковки от бутилки и друг вид опаковки", обяснява той.

Дейността на вестник "Марица" отдавна е насочена към намаляване на щетите от човека върху природата и подобряване значително на качеството на живот в Пловдив. Новата ни кампания „Пести, чисти и рециклирай“ също цели да покаже как можем да опазим Земята, ако наистина положим усилия.